

sport brussel

ISB
Congres

Samen zijn wij sport.

#ISBcongres

20 & 21 maart | Tour & Taxis Brussel

sport.

ISB
Congres

**Samen
zijn wij sport**

2019

Sessie 10

Aansprakelijkheid in en rond het zwembad

#ISBcongres

20 & 21 maart | Tour & Taxis Brussel

sport.

zwemmen is gezond

Leuk!

Kijk Uit Gevaar!

CORRECTIONELE RECHTBANK BRUSSEL

25 JUNI 2007

« Elke activiteit met jongeren in het raam van speelpleinwerking houdt een zeker risico in. Zelfs een banaal voetbalwedstrijdje kan met een gebroken been eindigen.

Sommige activiteiten houden echter een bijkomend risico in, omdat de afloop van een ongeval veel verder kan gaan dan een verwonding.

Zwemmen is zo'n activiteit die, hoewel ze sinds jaren danig veralgemeend is, een verhoogd risico op fatale afloop meebrengt: vandaar dat er redders in een zwembad aanwezig zijn, en niet rond een voetbalveld. »

CORRECTIONELE RECHTBANK BRUGGE 7 JULI 2010

« ..., nu dat (= zwemmen) de activiteit bij uitstek is waarbij ongevallen zich kunnen voordoen, met vaak fatale gevolgen. »

HOF VAN BEROEP GENT 30 MEI 2003

« Het inlassen van een zwemnamiddag behoort tot de normale kampactiviteiten.»
(jeugdverenigingen)

**ZWEMMEN IS EEN LEUKE, GEZONDE ACTIVITEIT,
MAAR WE MOETEN ONS BEWUST ZIJN VAN DE RISICO'S,**

- ☐ bader
- ☐ organisator van een zwemactiviteit
- ☐ de exploitant van het zwembad.

EN IN ONS HANDELEN ER MEE REKENING HOUDEN!

ZWEMMEN VEREIST EEN RISICOBEWUSTZIJN BIJ DE « BADER»

Een voldoende risicobewustzijn ontbreekt bij baders:

- van minder dan 6 jaar.
- met een verstandelijke beperking.

Maatregel:

- begeleiding door toezichthoudende volwassene(n).

HET TOEZICHT DOOR EEN BEGELEIDER.

- In het interne reglement moet verplicht worden opgelegd dat kinderen van minder dan 6 jaar (*) steeds vergezeld dienen te zijn van een toezichthoudende volwassene.

Vlarem II, art.5.32.9.3.2 §7 d)

(*) De leeftijd kan verhoogd worden.

CORRECTIONELE RECHTBANK TONGEREN

11 DECEMBER 2013

« Door een vijfjarig kind dat niet kan zwemmen, in weerwil van de hoger aangehaalde reglementen () , alleen te laten en het toezicht over te laten aan het negenjarig zusje dat gezien haar leeftijd niet over voldoende inschattingsvermogen beschikt, beging beklaagde X (= vader van het kind) een onzorgvuldigheid en onvoorzichtigheid waardoor de feiten zich hebben kunnen voordoen in de gekende omstandigheden. »*

(*)

Het reglement in het zwembad voorzag dat kinderen beneden de 8 jaar vergezeld dienen te zijn van een toezichthoudende volwassene.

HOF VAN BEROEP ANTWERPEN 19 JANUARI 1995

Bezoekers moeten er zich van bewust zijn dat de vloeren in een zwembad een bepaalde staat van natheid hebben; dit is normaal en de bezoekers moeten hiermee rekening houden.

RECHTBANK 1° AANLEG BRUGGE 27 MAART 2000

Het is voldoende dat de gebruikers van een glijbaan via een bord worden gewezen op een correct gebruik ervan en gewaarschuwd voor de risico's.

ZORGVULDIGHEIDSPlicht VOOR BEZOEKER EN EXPLOITANT VAN HET ZWEMBAD

- ❑ duidelijke en voorzienbare gevaren:
bezoeker moet zijn gedrag aanpassen.
- ❑ voor alle andere gevaren:
een waarschuwingsverplichting voor de exploitant.

ZWEMMEN VEREIST EEN RISICOBEWUSTZIJN BIJ DE « ORGANISATOR VAN EEN ZWEMACTIVITEIT »

- Zwemmen met een groep kinderen.
- Zwemmen met een groep personen met een verstandelijke beperking.

CORRECTIONELE RECHTBANK BRUSSEL

25 JUNI 2007

Tekortkomingen in de organisatie van een zwemactiviteit tijdens speelpleinwerking:

- Geen veiligheidsprocedure voor zwemactiviteiten
- Gevolgen:
 - Niet geïnformeerd bij de ouders of de kinderen konden zwemmen.
 - Geen (systematische) testen van de zwemvaardigheid
 - > gevolg : geen onderscheid tussen zwemmers en niet – zwemmers.
 - Opdracht van de monitoren : animeren was de hoofdopdracht, niet toezicht.

Aansprakelijkheid : de organisator van de activiteit niet de monitoren.

CORRECTIONELE RECHTBANK BRUGGE

7 JULI 2010

De gegevens:

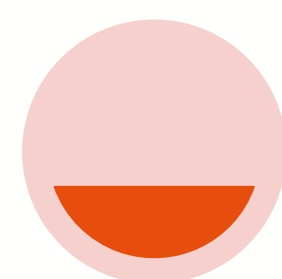
- Slachtoffer: 20 jaar maar een verstandelijke beperking; niveau kind van 2 à 3 jaar. Heeft het juridische statuut van verlengde minderjarigheid.
- Verblijft in een instelling en wordt voor een zwemactiviteit toevertrouwd aan een scoutsafdeling die activiteiten voor mensen met een verstandelijke beperking organiseert.
- De instelling geeft geen (medische) informatie over het slachtoffer aan de scoutsafdeling.
- Het slachtoffer, dat niet kon zwemmen, begeeft zich naar het diep gedeelte, en wordt gevonden op de bodem van het zwembad, wordt uit het water gehaald en naar het ziekenhuis gebracht, waar hij dezelfde dag overlijdt.

CORRECTIONELE RECHTBANK BRUGGE

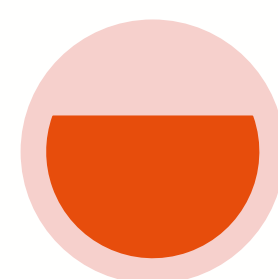
7 JULI 2010

De beoordeling van het toezicht:

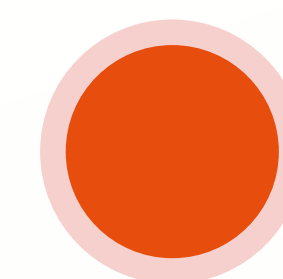
Instelling

Moet informatie
geven

Scouts

Moet informatie
vragen

Zwembad

Toezicht redder

CORRECTIONELE RECHTBANK BRUGGE

7 JULI 2010

Instelling

Moet informatie
geven

De algemene zorgvuldigheidsnorm vereist dat de instelling minstens vooraf schriftelijk aan de verantwoordelijken van de jeugdbeweging meldt wat de beperkingen (medische of anderen) zijn. (medische inlichtingenfiche)

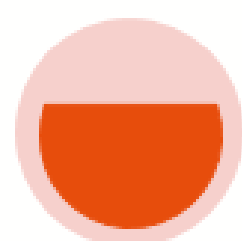
Een essentiële vermelding is of de betrokkenen in staat zijn te zwemmen.

De instelling pleegde een inbreuk op de artikelen 418 – 419 Swb.

CORRECTIONELE RECHTBANK BRUGGE

7 JULI 2010

Scouts

Moet informatie vragen

De communicatie tussen de instelling en de scouts is gebrekkig.

Dit gebrek aan communicatie moet tot misverstanden leiden.

Bij hun jaarlijks kamp werkt de jeugdvereniging wel met een medische fiche!

De onachtzaamheid om over de noodzakelijke gegevens te beschikken maakt een inbreuk uit op de algemene zorgvuldigheidsnorm.

De jeugdvereniging pleegde een inbreuk op de artikelen 418 – 419 Swb.

ZWEMMEN VEREIST EEN RISICOBEWUSTZIJN EN PASSENDE MAATREGELEN VAN DE « EXPLOITANT »

- **Wie is de exploitant?**
- **De aansprakelijkheid van de exploitant en/of zijn personeelsleden :**
 - Hoe wordt het toezicht georganiseerd?
 - Hoe wordt het toezicht uitgeoefend?

WIE IS DE EXPLOITANT?

De exploitant?

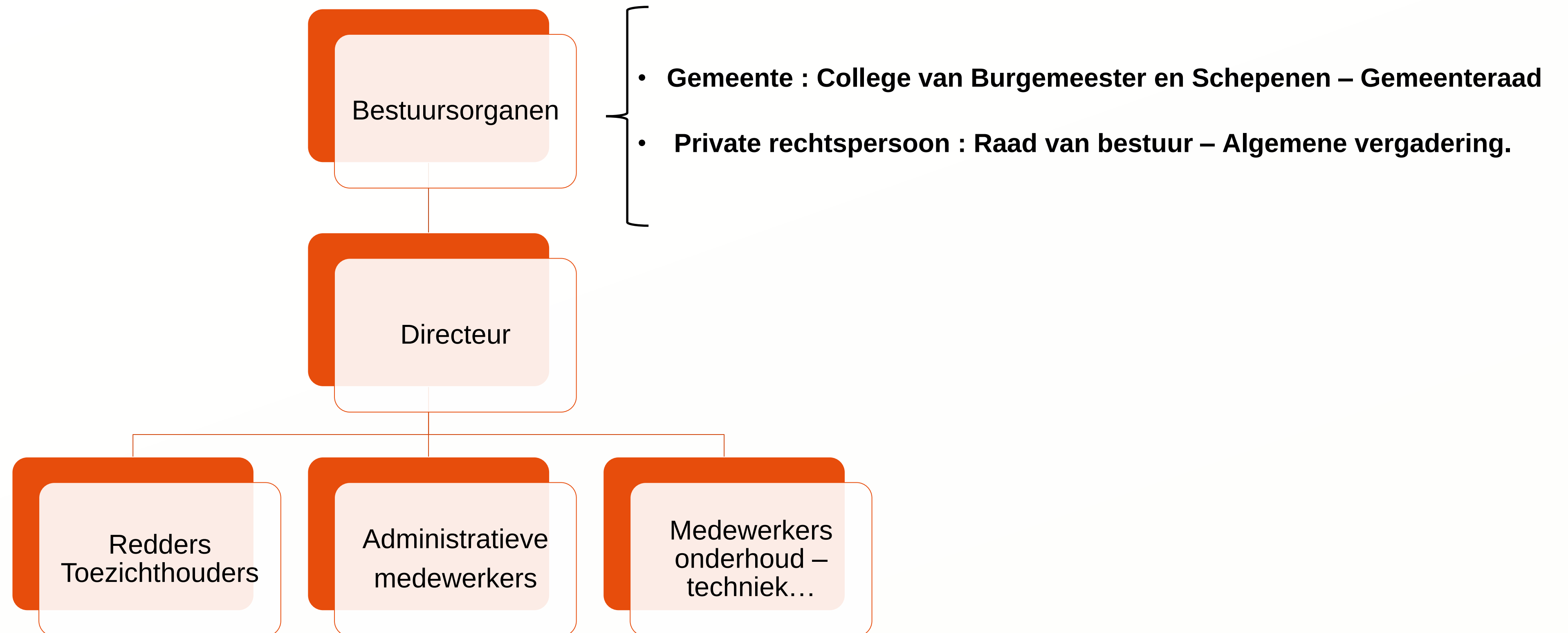
De rechtspersoon die het zwembad uitbaat.

Voorbeelden:

- een gemeente;
- een vzw;
- een N.V.
- ...

WIE IS DE EXPLOITANT ?

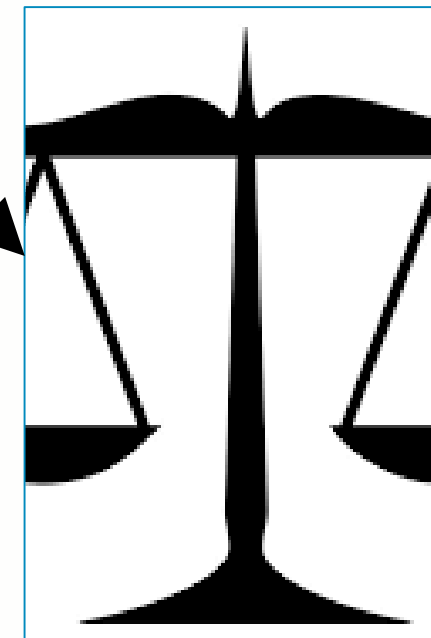

ZWEMMEN VEREIST EEN RISICOBEWUSTZIJN EN PASSENDE MAATREGELEN VAN DE « EXPLOITANT »

De exploitant respecteert de

Regelgeving.

Zorgvuldigheidsnorm

Hoe wordt het toezicht georganiseerd?

De regelgeving.

- O.m. titel 2 van het VLAREM – art. Art.5.32.9.3.2 :
 - geschreven procedures voor normale en noodomstandigheden.
 - het respecteren van het maximum aantal toegelaten baders.
 - de organisatie van het toezicht.
 - de aanwezigheid van een lokaal met materiaal voor eerste hulp en reanimatie, en een telefoon.

RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG GENT 1 DECEMBER 2004

De exploitant organiseert het toezicht.

Dit betekent o.m.

- **Art.5.32.9.3.2. §3 3° VLAREM**
De baders staan onder rechtstreeks en constant toezicht van tenminste 1 redder.
- 1 bader in het zwembad en geen redder = fout.
De opgelegde gedragsnorm werd niet gerespecteerd.
- De aansprakelijkheid van de exploitant is betrokken.

Hoe wordt het toezicht georganiseerd?

De zorgvuldigheidsnorm.

Het respecteren van de zorgvuldigheidsnorm wordt o.m. opgelegd door:

- Art.5.49 §1 en 2 van het Decreet Algemeen Milieubeleid.
- Art. 1382 – 1383 Burgerlijk Wetboek (B.W.)
- Art. 418 – 419 Strafwetboek. (Swb.)

De invulling van het begrip : de rechtspraak.

HOF VAN BEROEP GENT

30 MEI 2003

De feiten beknopt:

- ❑ 45 kinderen en 11 begeleiders gaan tijdens een scoutskamp zwemmen.
- ❑ Een van de kinderen komt bij gebruik van de glijbaan in botsing met een andere (onbekende) zwemmer en verliest 4 tanden.
- ❑ De precieze omstandigheden van het ongeval zijn niet bekend.

HOF VAN BEROEP GENT 30 MEI 2003 (2)

De beoordeling:

- ☐ De feiten zijn betwist.
- ☐ De dader is onbekend.
- ☐ Tekortkomingen in de organisatie van het toezicht door de exploitant?

Vier redders aanwezig waarvan 1 permanent toezicht uitoefende op de glijbaan.

Geen bewijs van overbevolking.

HOF VAN BEROEP GENT

30 MEI 2003 (3)

Tekortkomingen in de organisatie van het toezicht?

« In deze omstandigheden is het Hof van oordeel dat de normale veiligheidsmaatregelen werden getroffen en dat het toezicht op het zwembad als dusdanig volstond. Het komt niet bewezen voor dat een andere en strengere organisatie van de veiligheid in het zwembad het ongeval had kunnen voorkomen of de gevolgen ervan had kunnen beperken. »

Hoe wordt het toezicht uitgeoefend door de redders? De regelgeving.

➤ Art.5.32.9.2.2. §3 .3 Het toezicht door de redder is :

- constant
- rechtstreeks
- plaats: in de buurt van de kade
- de enige activiteit van de redder

Hoe wordt het toezicht uitgeoefend door de redders? De algemene zorgvuldigheidsnorm.

- Een redder moet zich gedragen zo als een normaal voorzichtig en oplettend redder in dezelfde omstandigheden zou doen.

Hoe wordt het toezicht uitgeoefend door de redders? De algemene zorgvuldigheidsnorm.

➤ De redders slaan een praatje met elkaar...?... (1)

➤ Corr. Tongeren, 11 december 2013

Het in gesprek zijn van de redders is geen onvoorzichtigheid of onzorgvuldigheid.
Het is niet bewezen dat dit gesprek overbodig of onverantwoord lang zou zijn geweest

Hoe wordt het toezicht uitgeoefend door de redders? De algemene zorgvuldigheidsnorm.

➤ De redders slaan een praatje met elkaar...?... (2)

➤ Hof van Beroep Luik, 23 februari 2017

Het feit dat twee redders met elkaar een praatje sloegen betekent geenszins dat zij zouden zijn tekortgeschoten in hun bewakingsopdracht.

Hoe wordt het toezicht uitgeoefend door de redders? De algemene zorgvuldigheidsnorm.

➤ Het tijdig opmerken van problemen bij een bader...?....(1)

➤ Correctionele Rechtbank Oudenaarde, 18 november 2002

« Het feit dat de drenkeling eerder werd opgemerkt door niets vermoedende omstaanders dat door de – speciaal met het doel dergelijke voorvallen op te merken en te voorkomen – in dienst genomen redders; dat hij (= de drenkeling) bovendien reeds was opgehaald en aan de zijkant van het zwembad werd gebracht door een mede – zwemmer vooraleer zij (= de redders) er aan kwamen, wijst toch wel op een onoplettenheid... »

Hoe wordt het toezicht uitgeoefend door de redders? De algemene zorgvuldigheidsnorm.

➤ Het tijdig opmerken van problemen bij een bader...?....(2)

➤ Hof van Beroep Luik, 23 februari 2017

Dat redders een 'ongewoon' gedrag niet hadden opgemerkt is geen tekortkoming gezien het grote aantal bezoekers op het ogenblik van de feiten.

De redders blijken snel en efficiënt te hebben gereageerd wanneer het probleem wordt gesignaleerd door de baders.

Hoe wordt het toezicht uitgeoefend door de redders? De algemene zorgvuldigheidsnorm.

- De plaats van de redder op de kade...?....(1)

- Hof van Beroep Luik, 23 februari 2017

Uit het feit dat de redders geen gebruik maakten van de toezichtsstoel noch rondjes liepen kan geen tekortkoming worden afgeleid. De redders bevonden zich op plaatsen waar zij een overzicht hadden over het gehele zwembad zodat hen niets ten laste kan worden gelegd.

Hoe wordt het toezicht uitgeoefend door de redders? De algemene zorgvuldigheidsnorm.

➤ De plaats van de redder op de kade...?....(2)

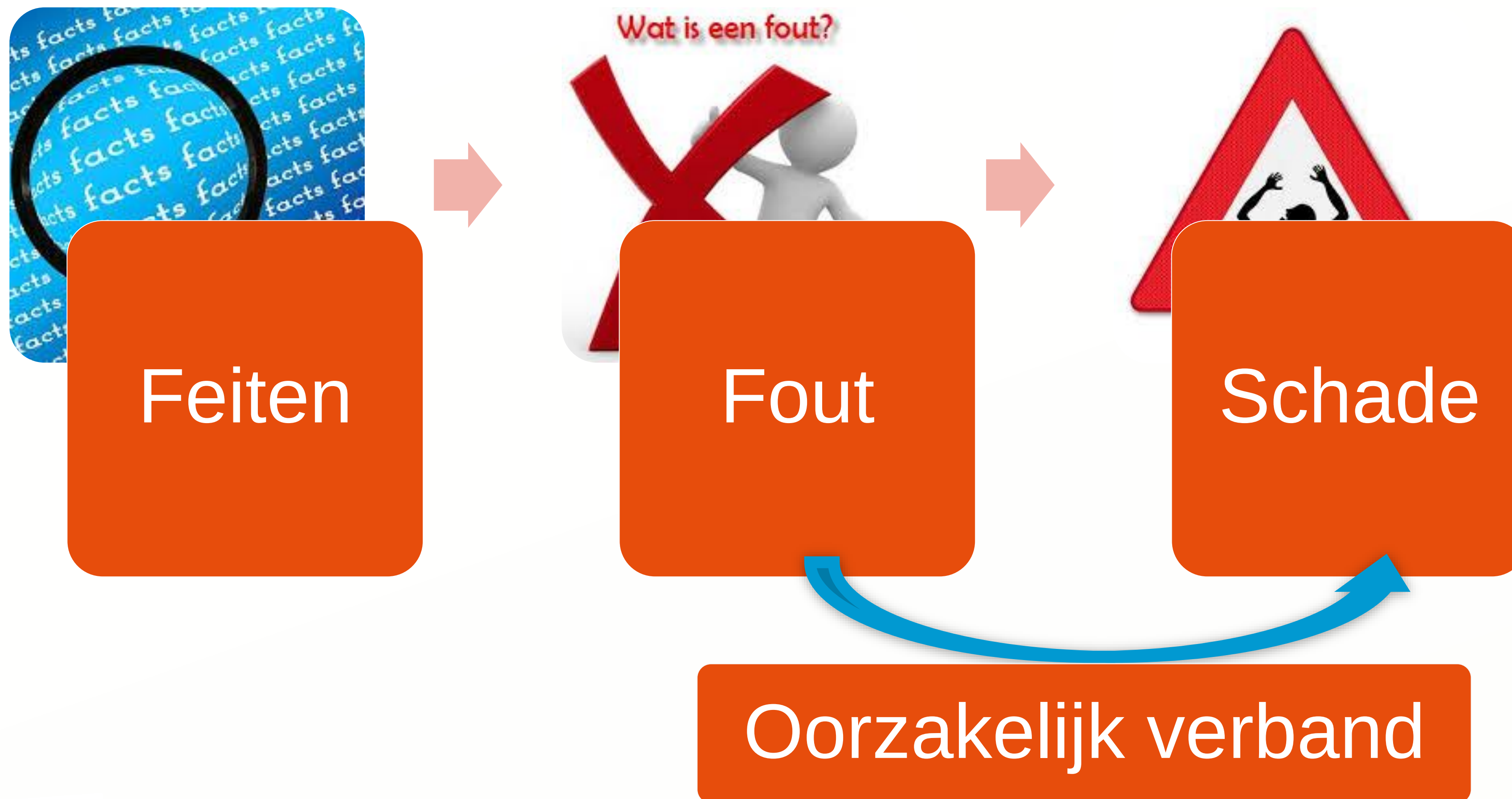
- Correctioneel Tongeren, 11 december 2013

Een wisseling van de posities door de redders aan de toezichtsstoel aan het diepe gedeelte is niet foutief.

Samenvatting

Wie door zijn fout schade veroorzaakt aan een ander is gehouden deze te herstellen.

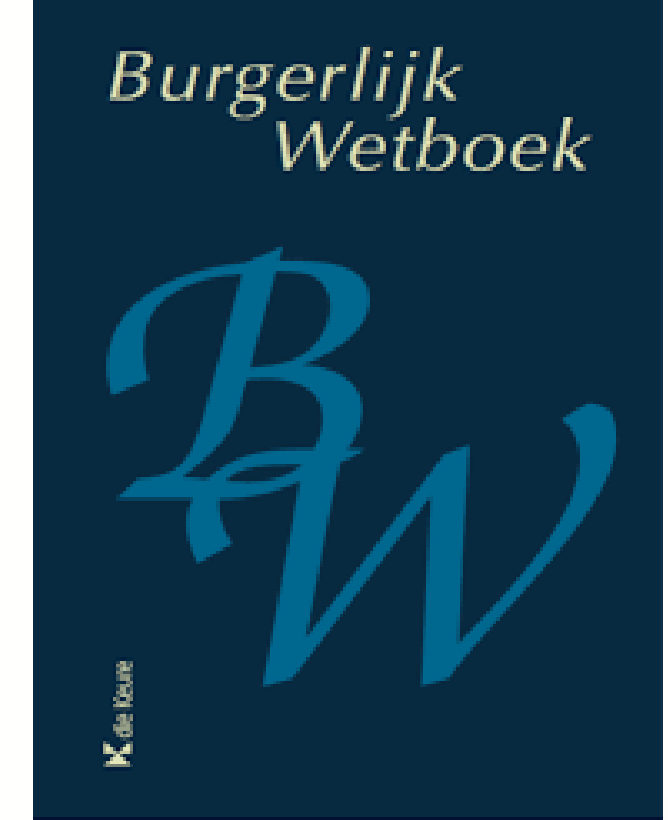
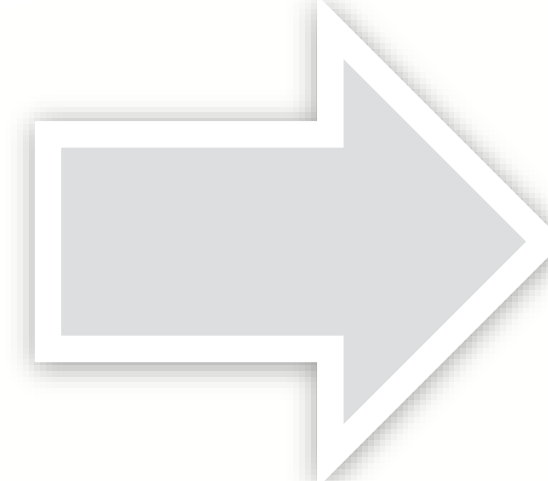
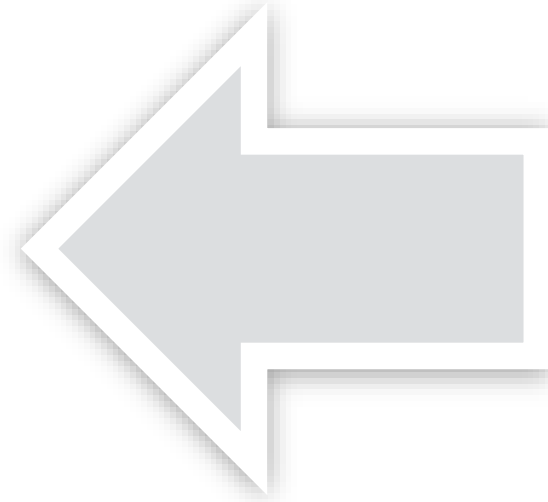
Een fout is een tekortkoming aan een gedragsregel die volgt uit:

- de wet;
- *de algemene zorgvuldigheidsplicht* die geldt in het maatschappelijk verkeer.

Art.418 – 420 Swb.

Schuldig aan onopzettelijk doden of het toebrengen van letsel is hij die het kwaad veroorzaakt *door gebrek aan voorzichtigheid en voorzorg*, maar zonder het oogmerk de persoon van een ander aan te randen.

misdrijf

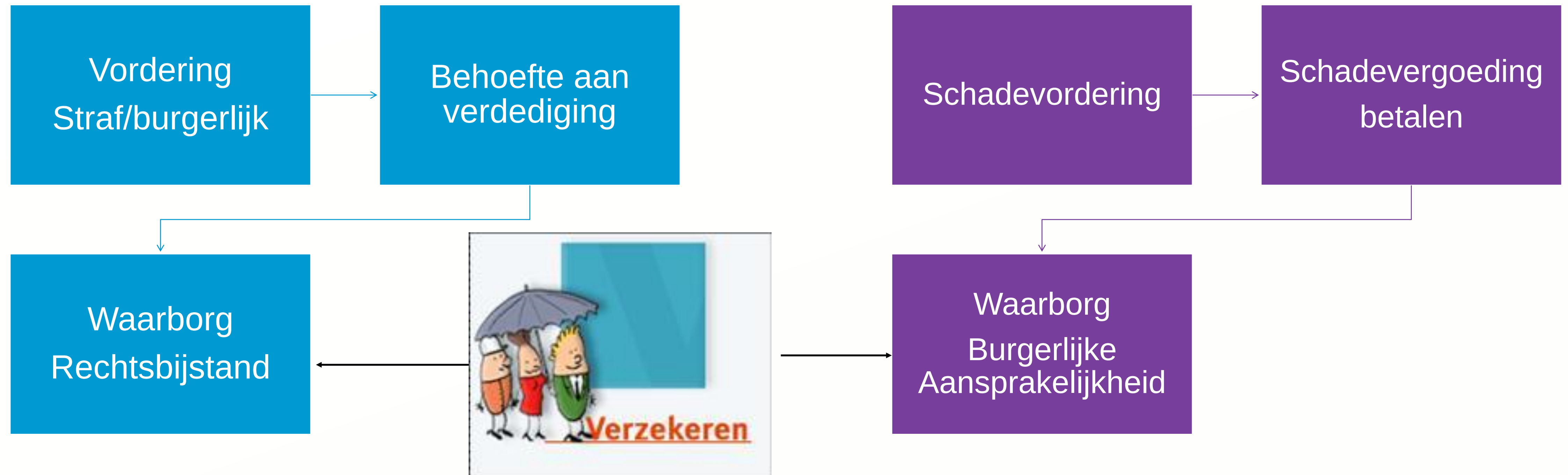
fout

straf

+

schadevergoeding

DE AANSPRAKELIJKHEIDSVZERZKERING.

BEDANKT

Ethias
**MEMBERS'
ACADEMY**

**Geert
Vandewijngaert**
LEGAL DEPARTMENT

Prins-Bisschopssingel 73 – 3500 Hasselt

Tel. 011 28 20 84

GSM 0475 95 12 25

Geert.vandewijngaert@ethias.be

www.ethias.be

Ethias MEMBERS' ACADEMY

EXPERTISE & NABIJHEID

www.ethias.be/membersacademy-nl

ethias

co-CREATE a
COMMON
FUTURE
with AGILITY &
CONSISTENCY

co-**CREATE** a
COMMON
FUTURE

with **AGILITY** &
CONSISTENCY